

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет романо-германської філології
Кафедра граматики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи

(П.І.Б.)
2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні граматичні течії

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Факультет: РГФ

2020 – 2021

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Сучасні граматичні течії».

Розробник: Карпенко О.Ю., д.ф.н., проф., завідувач кафедри граматики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від 31.08.2020 р.

Завідувач кафедри

Карпенко
(підпис)

(Карпенко О.Ю.)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) РГЧР
факультету/інституту

Протокол № 1 від " 21 " серпня 2020 р.

Голова НМК

Телецька
(підпис)

(Телецька Т.В.)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 1 змістових модулів – 1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія, 035.041 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	за вибором	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		10 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		-	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		80 год.	84 год.
Форма підсумкового контролю: залік			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна мета курсу полягає в тому, щоб ознайомити студентів з основними напрямками та тенденціями у граматиці сучасної англійської мови, вивчити стан сучасної лінгвістики з погляду теорії наукової парадигми, охарактеризувати наукові парадигми лінгвістики.

Завдання : дати студентам основи лінгвістичних знань, необхідних для поліпшення самостійної наукової роботи, аналіз вихідних настанов та методологічних засад сучасних напрямів у розвитку лінгвістичної теорії; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання іноземних мов і

зарубіжної літератури в закладах вищої освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (вітчизняних і зарубіжних).

СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Очікувані результати навчання:

ПРО4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРО7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці (вітчизняні і зарубіжні).

ПРО9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати:** основні напрями і тенденції лінгвістичної думки; методологічне підґрунтя сучасного мовознавства; основні методи лінгвістичного аналізу, які застосовуються при аналізі мовних фактів та явищ.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **вміти:** застосувати комплексний підхід до наукового філологічного дослідження; визначати оптимальні методи аналізу мови та літератури; використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички на всіх етапах виконання науково-дослідної роботи, включаючи пошук необхідної інформації, планування експерименту, безпосереднє виконання роботи та обговорення отриманих результатів, формулювання теоретичних висновків; використовувати теоретичні знання у власних наукових дослідженнях.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові парадигми сучасної лінгвістики

Тема 1. Поняття наукової парадигми. Стан сучасної лінгвістики з погляду теорії наукової парадигми. Характеристика наукових парадигм лінгвістики.

Тема 2. Структуралізм, методологічні основи. Генеративізм, американський дескриптивізм.

Тема 3. Функціональна граматики. Функціонально-семантична категорія. Структура функціонально-семантичного поля.

Тема 4. Когнітивна граматики, основні теоретичні положення, сучасні психолінгвістичні дослідження.

Тема 5. Синергетична парадигма в мовознавстві, лінгвосинергетика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Наукові парадигми сучасної лінгвістики										
Тема 1 Поняття наукової парадигми. Стан сучасної лінгвістики з погляду теорії наукової парадигми. Характеристика наукових парадигм лінгвістики.	18	2			16	17	1			16
Тема 2 Структуралізм, методологічні основи. Генеративізм, американський дескриптивізм.	18	2			16	18	1			17
Тема 3 Функціональна граматики. Функціонально-семантична категорія. Структура	18	2			16	18	1			17

функціонально-семантичного поля.										
Тема 4 Когнітивна граматика, основні теоретичні положення, сучасні психолінгвістичні дослідження.	18	2			16	18	1			17
Тема 5 Синергетична парадигма в мовознавстві, лінгвосинергетика.	18	2			16	19	2			17
Разом за змістовим модулем 1	90	10			80	90	6			84

5. Методи навчання

Лекція, дискусія, обговорення результатів власних асоціативних експериментів, виконання самостійних творчих завдань, робота у реальних та віртуальних наукових бібліотеках.

6. Методи контролю

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

- 1) поточний контроль: з кожної з тем змістового модуля передбачається оцінювання у вигляді тестів чи усної відповіді (по 15 балів). При відсутності виконаного домашнього завдання і непідготовки до заняття знімається по 15 балів за кожну тему.
- 2) підсумковий контроль: в кінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 25 балів.

7. Питання для підсумкового контролю

1. Наукова парадигма, характеристика наукових парадигм лінгвістики.
2. Генетична наукова парадигма.
3. Структуралістська наукова парадигма.
4. Функціональна наукова парадигма.
5. Когнітивна наукова парадигма.
6. Синергетична наукова парадигма.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль					Залік	Сума балів
Змістовий модуль №1						
T1	T2	T3	T4	T5	25	100
15	15	15	15	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література

Основна

1. Загнітко А.П. Теорії сучасних лінгвістичних вчень. Вінниця: ТВОРИ, 2019. 528 с.
2. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 711 с.

Додаткова

1. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля. К. 2006 – 716 с.
2. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge University Press, 2010, 516 p.